

+

Dr. Polauf Tamás
Cégkapu: 18184606#cegkapu

Tel: +36 1 457 80 40
Fax: +36 1 457 80 41
email: tamas.polauf@cerhahempel.hu

CERHA HEMPEL
Dezső és Társai Ügyvédi Iroda
1011 Budapest
Fő utca 14-18.
Tel:
Fax:
www.cerhahempel.com

+36 1 457 80 40
+36 1 457 80 41

Tárgy: Budapest, 2022. február 1.

Észrevételek GVH jelentéstervezetére (AL/782-99/2021.)

A Gazdasági Versenyhivatal

Budapest

Alkotmány u. 5.

1054

levelezési cím: Budapest 62. Pf.: 211.

részére

Tisztelt Versenyhivatal!

Az AL/782/2021. számú gyorsított ágazati vizsgálatban a **PHOENIX Pharma Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (székhelye: 2151 Fót, Keleti Márton út 19.; cégjegyzékszám: 13-10-040476; adószám: 12068535-2-44; a továbbiakban: „**PHOENIX**”) és a **BENU Magyarország Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (székhelye: 1095 Budapest, Soroksári út 30-34. (Haller Gardens); cégjegyzékszám: 01-10-044223; adószám: 11929853-2-43; a továbbiakban: „**BENU**”; PHOENIX és BENU összefoglalóan: „**PHOENIX-csoport**”) vagy „**Mi**”) – a korábban meghatalmazással igazolt jogi képviselőnk, a Dezső és Társai Ügyvédi Iroda (székhely: 1011 Budapest, Fő utca 14-18; eljáró ügyvéd: dr. Polauf Tamás) útján – az alábbi észrevételeket tesszük a COVID-19 antigén gyors tesztek hazai piacán lefolytatott gyorsított ágazati vizsgálat 2022. január 24-én a tisztelt Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: „**GVH**”) honlapján megjelent jelentéstervezetével (a továbbiakban: „**Jelentés**”) kapcsolatosan.

Előljáróban nyilatkozunk, hogy alábbi észrevételeink üzleti titkot **nem** tartalmaznak, **és kérjük azok közzétételét a tisztelt GVH honlapján a Jelentéssel azonos helyen.**

I. Bevezető és általános megjegyzések

1. Előjáróban szeretnénk leszögezni, hogy fontosnak és helyénvalónak tartjuk a tisztelt GVH ágazati vizsgálata mögött meghúzódó célt, ami annak feltérképezése, hogy a magyar betegek (fogyasztók) megfelelő körülmények (úgy mint megfelelő kínálat, ár, hozzáférés, megfelelő szakértelemmel történő értékesítés és megfelelő biztonság) között férnek-e hozzá a COVID-19 antigén gyorstesztetekhez (a továbbiakban: „**gyorsteszt**”). A gyorstesztetek piacának normál működését és megfelelő versenyviszonyait márcsak azért is feltétlenül szükséges az állami hatóságoknak szigorúan felügyelnie, mert ezek az orvostechikai eszközök kiemelt szerepet játszanak (illetve kellene, hogy játszanak) a hazai járványkezelés sikerében, ami elsődleges fontosságú összetársadalmi közcél. A PHOENIX-csoport részéről mi mindenkor elköteleztünk vagyunk üzletfeleink és így végső soron a magyar betegek / fogyasztók minél magasabb szakmai színvonalon történő biztonságos és felelősségteljes kiszolgálásában.
2. Mindazonáltal az adott vizsgálati „műfaj” [a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény eltérő alkalmazásáról szóló 406/2021. (VII. 8.) Korm. rendelet – a továbbiakban: „**Korm. Rendelet**” – által szabályozott **gyorsított ágazati vizsgálat**] korlátai meglátásunk szerint nem tették lehetővé a tisztelt GVH számára, hogy a rendkívül szűk vizsgálati határidőn belül megfelelő mélységig feltárja a vizsgálattal érintett piacot. Meglátásunk szerint – bár a tisztelt GVH vizsgálói komolyan értékelendő erőfeszítéseket tettek, és az adott rendkívül rövid időt igyekeztek a piac minél jobb feltérképezésére használni – erre vezethető vissza, hogy **a Jelentés több, nem megfelelően feloldott ellentmondást, szakmai pontatlanságot és hibás következtetést is tartalmaz. Emellett a Jelentés sajnálatos módon adós marad azon ajánlásokkal, amelyek ténylegesen képesek lennének kezelni a valóban felmerülő (ugyanakkor csökkenő tendenciát mutató) – lásd következő pont) versenyaggályokat.**
3. Az alábbi fejezetekben a tisztelt GVH felosztását követve érdemben szeretnénk reagálni a Hatóság által tett javaslatokra, bemutatva azok gyenge pontjait, szakmai szempontokkal támogatva a felmerülő aggályok helyes megértését. A tisztelt GVH és végső soron a Kormányzat munkáját támogatva pedig olyan javaslatokat is igyekszünk tenni, amelyek mind a magyar betegek (fogyasztók), mind az érintett magyar kis- és középvállalkozások szempontjait is messzemenően szem előtt tartva érdemben kezeli a felmerülő problémákat anélkül, hogy akár a betegek egészségét, akár a magyar kis- és középvállalkozások fennmaradását veszélyeztetnék.
4. Általános érvennyel szeretnénk megjegyezni a részletek tárgyalását megelőzően, hogy **szilárd meggyőződésünk szerint a gyorsított ágazati vizsgálat időzítése nem volt szerencsés annyiban, hogy az eredménye a vizsgált időszakra tekintettel félrevezetőre sikeredett.** Amennyiben ugyanis a tisztelt GVH a gyorstesztetek termékpiacát nem 2021 novemberéig bezárólag vizsgálta, hanem pl. megnézte a 2022 januári árak (akár beszerzési, akár nagykereskedelmi, akár kiskereskedelmi árak) alakulását, akkor azt találná, **hogy a teljesen természetes piaci folyamatokat követően – amikor egy korábban nem létező, szűk kínálatú termék kezdetben rendkívül nagy kereslettel szembesül a fogyasztói oldalról – a piac maga korigálta a kezdeti esetleges anomáliákat, és a gyorstesztetek átlagára¹ nagy mértékben csökkent a kezdeti – a vizsgálattal is érintett – időszakhoz képest.** Meglátásunk szerint már csak e tényre is tekintettel érdemes óvatosan bánni a javasolt szabályozói beavatkozásokkal, **tisztelettel kérjük ezért a GVH-t, hogy szabályozói beavatkozás kezdeményezése előtt újra vizsgálja meg a gyorstesztetek piaci árának alakulását.**

¹ Többek között új, olcsóbb termékek piacra lépésének is köszönhetően

A gyorsteszték ára nemzetközi összehasonlításának hiányosságai

5. A tisztelt GVH egy hosszú fejezetet (20 – 24. oldal) szentel a Jelentésben annak, hogy rendkívüli alapossággal feltárja több más uniós tagállamban hogyan alakul a gyorsteszték forgalmazása, illetve végfelhasználói árai, és abban milyen szerepet játszanak az esetleges állami ösztönzők (kiváltképpen az ÁFA csökkentése vagy elengedése, illetve az ingyenes állami tesztelés).
6. Ugyanakkor sajnos hiányzik a Jelentésből az, hogy a tisztelt GVH levonja a megfelelő konzekvenciákat az egyébként alaposan feltárt tényekből, nevesül azt, **hogy az ÁFA mértéke és az ingyenes állami tesztelés bizonyítható módon szoros összefüggésben áll a gyorsteszték végfogyasztói árszintjével** (miképpen azt az empirikus bizonyítékok mutatják, melyek a Jelentés 20 – 24 oldalán írtakból is kitűnnek). **Éppen ezért javasoljuk, hogy a tisztelt GVH ezzel kapcsolatos ajánlásokat is fogalmazzon meg.** Bővebben lásd jelen észrevételeink 27. pontját.
7. Az alaposan feltárt nemzetközi helyzet alapján továbbá egyáltalán **nem bizonyított, hogy a gyorsteszték végfogyasztói ára Magyarországon érdemben magasabb lenne, mint más uniós tagállamokban.** Az a tény, hogy a legolcsóbb gyorsteszték ára Magyarországon (és Lengyelországban vö.: a Jelentés 3. ábrája) a legmagasabb, még nem bizonyítja a tisztelt GVH – összefoglalóban szereplő – azon állítását, hogy a „gyorsteszték árai hazánkban *relatív, régiós viszonylatban és más uniós országokkal összehasonlítva magasak.*” Ez a kijelentés azért sem állja meg a helyét, mert pl. nem értékeli megfelelő módon az ész adatokat (vö.: a Jelentés 1. táblázata), amelyek lényegesen magasabb maximális árat mutatnak, mint hazánkban tapasztalható. Egyébként meglátásunk szerint a hivatkozott mondat akkor is javításra szorulna, ha a tisztelt GVH bemutatná a végfogyasztói árak tényleges alakulását – a 9. ábra meglátásunk szerint ennek szemléltetésére márcsak azért sem alkalmas, mert nem olvasható le róla a csökkenő fogyasztói ártrend, mint a 6. és a 7. ábráról – mégpedig akként, hogy a gyorsteszték árai **magasak voltak a vizsgált 2021. novemberi állapot szerint (bár a Jelentésből még ennek bizonyítottsága sem állapítható meg az előbbieket szerint).**

II. A kiskereskedelmi verseny intenzitása

8. A tisztelt GVH a kiskereskedelmi verseny intenzitását hiányolja a Jelentés összefoglaló részében, illetve ezzel kapcsolatosan fogalmaz meg ajánlást (gyorsteszték árusításának engedélyezése más csatornákon, hipermarketekben, drogériákban stb.) ugyanakkor ezen értékelés során nem vesz figyelembe egy sor olyan szakmai alapvetést, amely okán a gyógyszer és az orvostechikai eszköz kiskereskedelem speciálisnak számít, **és amire figyelemmel az állami szabályozó (jogalkotó) is csak gyógyszertárakban, korlátozott verseny mellett engedi értékesíteni ezeket a termékeket.**²
9. Ezen korlátozások elsődleges – más országokban is bevett – oka a betegbiztonság és a biztonságos gyógyszerellátás. **A betegek ugyanis laikusként nem rendelkeznek megfelelő szakértelemmel ahhoz, hogy kiválaszthassák, adott panaszukra – figyelembe véve egyéb egészségügyi kondícióikat is, mint pl. kor, testsúly, vérnyomás, krónikus betegségek stb. – mely vény nélküli gyógyszertermékek a legmegfelelőbbek.** A Jelentésben a tisztelt GVH is kiemeli a gyorsteszték vonatkozásában: „Az Európai

² Megjegyezzük, a gyógyszerári kiskereskedelem legújabb szabályozási fejleménye éppen az, hogy a jogalkotó – a Gyógyszerész Kamarával teljes egyetértésben – a betegbiztonságra és a szakszerűsége hivatkozva **megtiltotta a vény nélkül kapható gyógyszertermékek házhozszállítását.** Lásd pl.: <https://24.hu/fn/gazdasag/2021/12/07/gyogyszer-hazhoz-szallitas-atvetel-patikak/>

*Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ (ECDC) 2021 márciusában megjelent, az öntesztelés témakörével foglalkozó jelentése ezen előnyök mellett azonban hátrányként említi meg az önellenőrzési célú tesztek rosszabb megbízhatóságát, az esetleges hamis pozitív/negatív teszteredmények következményeit, a szakértelem hiányát az eredmény értelmezésekor...". A Jelentés 18. oldalán a megfelelő megállapítást teszi a tisztelt GVH is, amikor így ír: „A kiszolgáltatásnak működési engedéllyel rendelkező egészségügyi szolgáltató egységében, szakavatott személyzet által kell megvalósulnia, **akik számára jogszabály írja elő az eszköz használatára vonatkozó kioktatást – még ha az a gyakorlatban nem is valósul meg minden esetben, de annak elvi lehetősége megvan, illetve a páciens mindenképpen választ kap felmerülő kérdésére.**”*

10. Éppen ez az a szakértelem (gyógyszerész szakmai tapasztalata), amely miatt a gyógyszerek és orvostechikai eszközök csak speciális, szakértelemmel rendelkező személyzettel ellátott kiskereskedelmi egységekben, gyógyszertárakban vagy különleges üzletekben értékesíthetők. A rendelkezésünkre álló partneri (gyógyszertári) visszajelzések alapján a gyógyszertárban vásárlók kifejezetten igénylik az expedálás kapcsán kapott tájékoztatást a gyorsteszttek vonatkozásában is. A fogyasztók joggal szeretnék tudni, hogy milyen tesztípusok léteznek, mikor melyiket szükséges használni, s pontosan hogyan történik a mintavétel és kiértékelés. Megjegyezzük, hogy azok a fogyasztók, akik ezt a szakértelmet nem igénylik, online meg tudják vásárolni a megfelelő gyorstesztteket; de a tájékoztatást igénylő fogyasztóknál elsősorban fentiek alapján gyógyszertári vásárlás történik. Az értékesítési pontok tisztelt GVH által javasolt – akárcsak időleges – növelése olyan vásárlási lehetőséget teremt, ahol teljesen elmarad a szakszerű egészségügyi tájékoztatás, ami alapvető közérdek. A szakszemélyzetet és az egészségügyi tájékoztatást nem helyettesíti a használati útmutató átadása vagy webshopban történő egységes közzététele (és annak esetleges dokumentálási kötelezettsége). Ennek következtében nőhet a tévesen (nem megfelelő célra) vásárolt tesztek száma, a rossz használatból adódóan pedig a fals negatív eredmények száma is növekedésnek indulhat, ami a járvány terjedését is növelheti (hiszen így az elkülönítés, a karantén elmaradása hozzájárulhat a koronavírus gyorsabb terjedéséhez).
11. A szakértő tájékoztatás elmaradásának negatív hatásait a tisztelt GVH is elismeri a Jelentésben. „A képzetlen, laikus felhasználók nem feltétlenül tudják helyesen értelmezni egy adott teszt eredményét, illetve annak jelentőségét.” (vö.: Jelentés 18. oldala) Megítélésünk szerint legalább a teszthasználattal előtti, helyes használatra vonatkozó és az eredmény értékeléséhez szükséges egészségügyi felvilágosítás/tanácsadás kifejezetten fontos, amit csak a gyógyszertári szakszemélyzet tud nyújtani, egy előképzettséggel nem rendelkező bolti eladó nem. E körben utalunk különösen a tisztelt GVH saját állítására is a Jelentés 19. oldalán: „Ugyanakkor a házhozzáállítás keretében történő kiszolgáltatás során is tájékoztatni kell kérésére az átvevőt az eszköz használatának módjáról, illetve annak használatát kérésére be kell részére tanítani. A kiszolgáltatás lényegi eleme tehát a szakmai információ szakszemélyzet általi biztosításának kötelezettsége.”
12. Megemlítjük még, hogy a szakszerűtlen értékesítés következtében fellépő információhiány miatti helytelen gyorsteszthasználattal növeli majd a sikertelen tesztvizsgálatok számát, és fölöslegesen újabb tesztek elvégzését teszi indokolttá. Emiatt a magyar lakosság költségei jelentősen növekedhetnek, ami hosszútávú fogyasztói jólétvesztést eredményezhet.
13. **Fentiek miatt kérjük a tisztelt GVH-t, hogy ne javasolja a jogalkotó részére a gyorsteszttek árusításának átmeneti szabályozási könnyítését, hanem más, olyan eszközökkel javasolja orvosolni a fellépő esetleges problémákat, amelyek nem veszélyeztetik a szakszerű értékesítést, kiszolgálást, és a betegek megfelelő információhoz jutását.**

III. Az értéklánc hossza és annak összefüggései a gyorsteszték árával

14. A tisztelt GVH a Jelentés vezetői összefoglalójában, sajtókommunikációjában, illetve ajánlásaiban is hangsúlyos elemként jeleníti meg, hogy a magyarországi értéklánc hossza közvetlen ok-okozati összefüggésben áll a gyorsteszték „*relatív magas végfogyasztói árával*”, (mely utóbbi állítás sem állja meg a helyét, mint főntebb bemutattuk). Ugyanakkor ez a megállapítás több okból is helytelen és – mint lentebb bemutatjuk – semmiképp sem maradhat része a végső jelentésnek, mivel ilyen összefüggés nem létezik.
15. Először is, **faktuálisan és bizonyíthatóan téves, hogy a gyorsteszték értéklánca hosszú lenne.** A tisztelt GVH maga fogalmaz úgy a Jelentésben, hogy „...*az értéklánc számos elágazást mutat*” (vö.: Jelentés 25. oldala)³. Ehhez képest maga a Jelentés is **mindössze egy háromelemű értékláncot azonosít: i) importőr / forgalmazó, ii) nagykereskedő és iii) kiskereskedő** (gyógyszertár vagy webshop). Egy három szintből álló értéklánc még egy, a gyógyszerellátásnál lényegesen kevésbé bonyolult struktúrájú piac esetén sem tekinthető hosszúnak.
16. Másodszer – még ha valós is volna, hogy Magyarországon „hosszú az értéklánc” –, a Jelentésben **nem található arra vonatkozó konkrét példa**, hogy azokban a tisztelt GVH által megvizsgált országokban, ahol alacsonyabb a gyorsteszték árszintje, **van-e összefüggés a rövidebb értéklánc és az alacsonyabb végfelhasználói ár között.** A Jelentésben bemutatott uniós országokban legjobb tudomásunk szerint igen hasonló a gyógyszertárak ellátásának rendszere, mint Magyarországon, azaz a gyógyszertárak a forgalmazott termékek legnagyobb részét (így a gyorstesztéket is) nagykereskedőktől szerzik be. Ebből következően a tisztelt GVH javaslata az értéklánc „rövidítésére” nincs alátámasztva konkrét, működő, más országbeli példával („*best practice*”). **Így az, hogy a nagykereskedelmi szint kihagyása az értéklánctól fogyasztói árcsökkenéshez vezet, csupán bizonyítékkal alá nem támasztott spekuláció marad.**
17. Harmadszer, a tisztelt GVH javaslata az értéklánc lerövidítésére a gyógyszertárak számára úgy értelmezhető, hogy a gyorstesztéket nem a gyógyszernagykereskedelmi szektortól, hanem közvetlenül a gyártótól vagy importőrtől próbálják beszerezni. Ez az eljárás a gyógyszertárak többségének olyan **jelentős többletköltséggel és adminisztrációs teherrel valószínűleg csak meg, amelyet az kénytelen lesz vagy beépíteni a gyorsteszték kiskereskedelmi árába, vagy lemondani ezen termékek forgalmazásáról.** A többletköltségek az alábbi okok miatt keletkeznek a magyar kisvállalkozási formában működő gyógyszertáraknál.
- a. A magyarországi gyógyszertárak az általuk forgalmazott mintegy 10.000 termék közel 100%-át a gyógyszernagykereskedelmi partnereiktől szerzik be. A gyógyszernagykereskedők közvetlen elektronikus rendelési lehetőséget kínálnak a gyógyszertáraknak, ami a gyógyszertárak informatikai rendszerén keresztül adható le. Minden ettől eltérő rendelésleadás csak manuálisan történhetne a gyorsteszték gyártói vagy importőrei felé, **jelentős időráfordítást és így többletköltséget** okozva a gyógyszertárnak, arról nem is beszélve, hogy ezt meg kellene hogy előzze egy szerződés megkötése adott gyártóval / forgalmazóval, ami a szerződéses tárgyalásokra fordított idő és jogi költség okán is rendkívül terhes lenne a kisvállalkozási formában működő, magyar magánszemély tulajdonosok (gyógyszerészek) tulajdonában álló gyógyszertárak számára.

³ Megjegyezzük, amennyiben a tisztelt GVH javaslata nyomán az újabb értékesítési pontok engedélyeztetése megtörténik, az a felhívott elágazásokat nem csökkenteni, hanem növelni fogja, újabb nagy- és kiskereskedelmi szereplők megjelenésével.

- b. A gyógyszernagykereskedők **napi 2-3 alkalommal szállítanak a gyógyszertárakba**, ami jelentősen **csökkenti a gyógyszerári készletek finanszírozásának költségét**. Ennél ritkább beszállítás esetén nagyobb készletet kell tartani a gyógyszertáraknak, ami többletköltséggel jár. A kizárólag gyorstesztek forgalmazásával foglalkozó importőr vállalkozások nyilvánvaló módon **nem tudják a gyógyszertárak készleteit finanszírozni**.
- c. A gyorstesztek **gyártói vagy importőrei** – szemben a gyógyszernagykereskedőkkel – **nem rendelkeznek olyan logisztikai** (raktári és szállítási) **kapacitással**, amellyel folyamatosan (napi 2-3 szállítás), biztonságosan és hatékonyan el tudnák látni a gyógyszertárakat. Ha ezen vállalkozások vállalják is a termékek (pl. postai, futárszolgálat általi) eljuttatását a gyógyszertárakba, **az nyilvánvalóan jelentősen megnöveli a termékek árát**.
- d. A **gyógyszernagykereskedők** több ezer terméket szállítanak a gyógyszertárakba, hatékony működésük és a köztük lévő verseny következtében **kedvező fizetési határidőket és árakat kínálnak a gyógyszertárak számára**. Az egy-egy terméket forgalmazó gyorstesztgyártó vagy -importáló vállalkozások erre – a méretgazdaságosság hiányában – nem képesek.
- e. A gyógyszernagykereskedők tevékenységét szigorú gyógyszereszközi előírások szabályozzák, amelyek növelik az ellátás biztonságát. Ez a több esetben projektcékként létrehozott, semmiféle gyógyszereszközi tapasztalattal nem rendelkező gyorsteszt forgalmazókról nem minden esetben mondható el. Megjegyezzük, hogy a gyógyszernagykereskedők értékláncból történő kihagyása esetén **szinte azonnal megnő a hamisított / nem biztonságos termékek ellátási láncba történő bekerülésének az esélye is**.
18. Végül szeretnénk felhívni a figyelmet arra is, hogy a gyógyszernagykereskedői szint kikapcsolása az értékláncból **előreláthatólag csak a forgalmazók amúgy is magas árrését növelné meg**. Miként arra a tisztelt GVH helyesen rá is mutatott a Jelentésben: „...csökkenő értékesítési árak ellenére az importőrök bruttó árrése 100% fölött volt a teljes időszak átlagában is, tehát a beszerzési árak több mint kétszeresén adták tovább a gyorsteszteket.”
19. A Jelentés ezen ajánlása vélhetőleg a gyógyszernagykereskedelmi tevékenység kellő ismeretének hiányából fakad, és így a tisztelt GVH nem veszi figyelembe a gyógyszernagykereskedők speciális társadalmi funkcióját, illetve azt az összetársadalmi hasznot, amit azok biztosítani képesek nemcsak a gyógyszerpiacoknak, hanem a magyar fogyasztóknak, betegeknek is. Előre kell bocsátani, hogy a gyógyszerforgalmazási értékláncban középen elhelyezkedő gyógyszernagykereskedő nem csak „extra-árréssel” terheli a különböző általa forgalmazott termékeket (mint pl. a gyorsteszteket), hanem olyan hozzáadott értékeket teremt, olyan elengedhetetlen szolgáltatásokat nyújt a kiskereskedőknek (gyógyszertáraknak), amelyek nélkül azok nem tudnák végezni a jogszabályban számukra kötelező feladatként előírt tevékenységüket. A gyógyszernagykereskedők pozitív szerepének plasztikus szemléltetése érdekében jelen észrevételeinkhez *1. számú mellékletként* mellékeljük a GIRP (*Groupement International de la Répartition Pharmaceutique* – Európai Gyógyszernagykereskedők Szövetsége)⁴ általános bemutatóját a gyógyszernagykereskedelem szerepéről az Európai Unióban.
20. **Mindezek mentén javasoljuk a tisztelt GVH ilyen irányú ajánlását törölni a Jelentésből, mivel az tényekkel, bizonyítékokkal alá nem támasztott, ugyanakkor az ellátás és a gyógyszerbiztonságot súlyosan veszélyeztetné a gyógyszerészek, gyógyszertárak**

⁴ <https://girp.eu/about-girp>

irreális túlterhelésével anélkül, hogy az bizonyíthatóan a gyorstesztek alacsonyabb végfogyasztói árát eredményezné.

IV. A hatósági ár bevezetésének versenykorlátozó eredménye

21. Versenypolitikai és közgazdaságtani alapvetés, hogy a hatósági ár bevezetése semmilyen esetben nem kedvez a versenyviszonyoknak, hatékonyságvesztéshez vezet (ami jelen esetben közvetlenül a magyar fogyasztók által fizetendő áremelkedést jelent), és csak legvégső esetben, egy még a gazdasági hatékonyságnál, illetve fogyasztói jólétnél is magasabb rendű szempont, közérdek (pl. életveszély elkerülése, közvetlen környezeti katasztrófa elkerülése stb.) érdekében vethető be mint szabályozási eszköz. **Meglátásunk szerint a gyorstesztek esetében nincs ilyen szempont, a hatósági ár bevezetése pedig nemcsak nem indokolt, de kínálat-szűküléshez és áremelkedéshez vezet.**
22. A Jelentés 28. oldalán olvasható idézet („...hosszabb távon az értékesítési és a beszerzési árak összhangja tapasztalható az ellátási lánc importőri (nagykereskedelmi) szintjén.”) arra enged következtetni, hogy a tisztelt GVH is elsősorban a beszerzési árakat tartja a probléma forrásának, de ahelyett hogy ebből a helyes következtetést levonva az állam saját tehervállalását (ÁFA-csökkentés, ingyenes tesztek biztosítása) javasolná emelni, a hatósági árak alkalmazásával a vállalkozási terheket kívánja növelni. Teszi mindezt ráadásul elsősorban abban az egészségügyi szektorban, ami az elmúlt két évben erőn felül teljesített a járványkezelésben, illetve a gyógyító-megelőző tevékenységben, és amely ezt a terhet már nem biztos, hogy elbírná.
23. A Jelentés szerint jelenleg 22 különböző gyorsteszt termék versenyez egymással a Magyarországon (vö.: 32. oldal), ami hozzájárul a verseny beavatkozás nélküli működéséhez, illetve a gyorsteszttermékek átlagárának folyamatos csökkenéshez vezet (lásd észrevételeink 4. pontja). A piacon lévő termékek ára különböző, lényeges eltérések vannak közöttük, minőségben és árban is, így a vásárlók választási lehetőségei szélesek.
24. A 22 különböző termék ármaximalizálása esetén súlyos piactorzulás léphet fel, ami a megfelelő minőségű termékek piacról való eltűnéséhez vezethet, **a kínálat szűkülése pedig végső soron áremelkedést – illetve a járvány visszaszorításának további nehezülését – fogja eredményezni.**

V. Javaslatok

25. A tisztelt GVH munkáját segítő, az alábbiakban olyan javaslatokat igyekszünk tenni, ami a valós – bár időben egyre csökkenő intenzitású – versenyproblémákat orvosolva a magyar betegek / fogyasztók érdekeit is szolgálják.
26. Első és legfontosabb javaslatunk – miként arra jelen eljárásban korábban már utaltunk, és amely véleményünk feltüntetését kifejezetten hiányoltuk a Jelentésből – a szabályozási szigor okán jelenleg a **laikus felhasználók számára nem értékesíthető gyorstesztek lakossági értékesítésének – akár járványhullámokhoz igazodóan időleges – lehetővé tétele.** Meglátásunk szerint ugyanis **jelenleg csak a szakmai szempontokból nem indokolható szabályozás gátolja meg, hogy bővüljön a kínálat és csökkenjen az ár.**
27. Második javaslatunk – összhangban a fentebb bemutatottakkal – **az állami szerepvállalás ösztönzése, akár a gyorstesztek ÁFA-jának csökkentése, akár közvetlen állami vásárlás (illetve ingyenes tesztelési lehetőség biztosítása) útján.** Az állami szerepvállalás – a

szektorban működő hazai kis és középvállalkozások terheinek növelése nélkül – járhatna ármérséklő hatással. Az ingyenes tesztelés lehetőségének biztosítása ráadásul **közvetlen közegészségügyi haszonnal is járna, mivel segítene a járvány visszaszorításában.**

Reméljük, hogy a fentiek hasznos információk, melyek segíthetnek jobban megérteni a hazai gyógyszerellátás vertikumát, és annak versenyviszonyait.

Kérjük a tisztelt GVH-t, hogy fontolja meg a fenti észrevételeinket, és azok fényében, annak szellemében módosítsa a gyorsított ágazati vizsgálatát lezáró jelentés végleges verzióját. A PHOENIX-csoport kész akár személyes egyeztetés keretében is bemutatni a fenti véleményünk tágabb összefüggéseit, illetve több évtizedes szakmai tapasztalatával segíteni a tisztelt GVH hatósági munkáját, melyet rendkívül fontosnak tartunk.

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy a jövőben is mindenben teljeskörűen együtt kívánunk működni a tisztelt GVH-val annak érdekében, hogy a Tptv. szerinti feladatait minél hatékonyabban teljesíthesse.

A Tisztelt GVH további kérdései, észrevételei esetén természetesen mindenben állunk szíves rendelkezésükre.

Tisztelettel:

a PHOENIX Pharma Zrt. és

a BENU Magyarország Zrt.

képviselésében

CERHA HEMPEL

Dezső és Társai Ügyvédi Iroda

Dr. Polauf Tamás ügyvéd

Mellékletek:

- F/1. számú melléklet – GIRP bemutatója a gyógyszeranyagkereskedők szerepéről